

Justitiedepartementet

Polisenheten

Rådets möte för rättsliga och inrikes frågor (RIF) den 25 februari 2016

Dagordningspunkt 3 (rådet)

Dagordningspunkt 3 (gemensamma kommittén)

Rubrik: Utkast till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning nr 562/2006 (EG) vad gäller stärkandet av kontrollerna mot relevanta databaser vid de yttre gränserna (första behandlingen)

= Riktlinjedebatt/allmän inriktning

Dokument: Det har ännu inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument:

ST 5808/16 FRONT 50 CODEC 124 COMIX 80

KOM (2015)670 ST 15397/15 (kommissionens ursprungsförslag)

Fakta-PM 2015/16:FPM44

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: 16 december 2015 (Frågan om obligatorisk läsning av biometri i pass)

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott: information till justitieutskottet den 2 februari 2016

Bakgrund

Vid mötet ska en riktlinjedebatt hållas och förhoppningen är att en allmän inriktning antas gällande ändringen av gränskodexens artikel 7.

Förslaget kan ses som en följd av det ökade terroristhotet i Europa. Rådet för rättsliga och inrikes frågor (RIF-rådet) bjöd i sina slutsatser från den 9 och den 20 november 2015 in kommissionen att presentera ett förslag på en ändring i kodex om Schengen gränserna för att möjliggöra

systematiska slagningar på EU-medborgare, inklusive verifiering av biometriska uppgifter, gentemot relevanta databaser vid de yttre gränserna. Förslaget presenterades av kommissionen den 15 december 2015, som del av ett paket innehållande flera förslag på gränsområdet.

Enligt förslaget ska det vara obligatoriskt för medlemsstaterna att utföra systematiska in- och utresekontroller på personer som åtnjuter fri rörlighet enligt unionsrätten. Slagningar i relevanta databaser ska göras gällande såväl resehandlingar som huruvida personerna utgör hot mot allmän ordning eller inre säkerhet. Vid tvivel om resehandlingens äkthet eller innehavarens identitet ska verifiering ske med hjälp av biometriska uppgifter. Gällande tredjelandsmedborgare föreslås det bli obligatoriskt med systematiska kontroller vid utresa gentemot relevanta databaser för att säkra att tredjelandsmedborgaren inte utgör ett hot mot allmän ordning eller inre säkerhet.

Förslaget har diskuterats vid tre möten under januari 2016 i rådsarbetsgruppen för gränsfrågor, liksom vid ett råttsrådgivarmöte i februari och diskuterades vid Coreper den 10 februari. Ordförandeskapet har vid flera tillfällen presenterat kompromisstexter för att tillmötesgå medlemsstaternas olika åsikter.

En minoritet av medlemsstaterna har motsatt sig förslaget om systematiska kontroller vid yttre gräns på personer som åtnjuter fri rörlighet, främst av resursskäl och rädsla för omfattande köbildning i gränskontrollen. Kommissionen har betonat att de systematiska slagningarna är vad som efterfrågats från de politiska ledningarna i rådsslutsatser från hösten 2015. Ordförandeskapet har inte i sina kompromisstexter gjort avsteg från ursprungsförslaget avseende de systematiska slagningarna. Sverige har drivit frågan om att läsning av biometri i pass ska vara obligatorisk i stället för ett undantagsförfarande såsom kommissionen föreslagit. Denna linje har dock inte vunnit stöd bland mer än några få andra medlemsstater.

En grupp medlemsstater har uttryckt att de möjligheter till undantag från systematiska kontroller som föreslås för land- och sjögräns vid oproportionerlig stor inverkan på trafikflödet även ska gälla för luftgräns. Detta är den utestående frågan inför rådsmötet.

Rättslig grund och beslutsförfarande

Grunden för förslaget är artikel 77.2b i Fördraget om Europeiska Unionens funktionssätt. Förslaget innebär ändring av kodex om Schengengränserna, som baserades på motsvarande artiklar i EG-fördraget, nämligen artikel 62.1 (inre gränser) och 62.2 (yttre gränser).

Beslut fattas enligt det ordinarie lagstiftningsförfarandet (av rådet och Europaparlamentet gemensamt) och med kvalificerad majoritet i rådet.

Svensk ståndpunkt

Regeringen är generellt positiv till förslaget till ändring i gränskodexen. Regeringen stödjer förslaget om systematiska kontroller vid yttre gräns av personer som åtnjuter fri rörlighet. Regeringen menar att Sverige bör verka för att det ska bli obligatoriskt för samtliga Schengenländer att genomföra biometrikontroller vid inresa från eller utresa till tredje land.

Regeringens utgångspunkt har varit att inte ha några undantag till kravet på systematisk kontroll oberoende av om det är land-, sjö- eller luftgräns. Regeringen menar att om undantag ska finnas från kravet på systematiska kontroller med slagningar i databaser ska de vara så få och begränsade till omfattning och tid som möjligt. För stora möjligheter till undantag riskerar att underminera syftet med förslaget.

Regeringen kan dock acceptera undantag för land- och sjögräns såsom är föreslaget. Om möjligheter till undantag ska skrivas in även gällande luftgräns måste dessa vara så begränsade till omfattning och tid som möjligt.

Europaparlamentets inställning

Europaparlamentets inställning är inte känd.

Förslaget

Se faktapromemoria 2015/16: FPM44

Gällande svenska regler och förslagets effekter på dessa

Gränskodexen gäller sedan 2006 som lag i Sverige. Kontroll av biometriska uppgifter i svenska medborgares pass regleras i passlagen (1978:302), medan motsvarande bestämmelser för att kontrollera biometriska uppgifter i utländska medborgares pass saknas i svensk lagstiftning. Det behövs därför göras en analys av huruvida ett sådant nationellt lagstöd krävs eller inte.

Ekonomiska konsekvenser

För att kontrollera biometriska uppgifter i pass vid gränsen skulle viss teknisk utrustning komma att behöva införskaffas, vilket sannolikt kommer att medföra vissa merkostnader. Dessa kan dock antas bli

begränsade i sin omfattning och bedöms kunna hanteras inom befintliga ramar.

Övrigt

-